

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac număr plătinându-se înaintea.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucoresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsicani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. s. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Aspirațiunile Croaților.

Decând s'a deschis expoziția provincială din Agram, cestiunea croată a eșit în primul plan între evenimentele politice din monarhia habsburgică.

În ziua de astăzi nu mai e lucru neobișnuit, că expozițiile, al căror scop ar fi să arete și să promoveze progresul pe terenul industrial și agricol, servesc de cadru pentru manifestațiuni și demonstrațiuni de natură politică și națională.

În măsură mare s'a întemplat aceasta și cu expoziția din Agram.

Poporul croat locuiesc, afară de provincia cărei i-a dat numele, și în părțile Ungariei din sus de Drava până la Dunăre, precum și în partea austriacă a monarhiei, cu deosebire în Dalmația, în provinciile litorale Triest, Gorizia, Gradișca și Istria, și în număr mai mic și în Carneolia, unde stau în atingere cu alt popor slav, cu Slovenii, care în multe privințe le spriginesc scopurile și aspirațiunile naționale.

Afară de cei din Ungaria proprie, care sunt împărășiați cu locuitorii printr-o parte Maghiari și Germani și în mare parte desnaționalizați, toți Croații din toate țările și țășoarele sunt însufleșiți de un foarte viu sentiment național și sunt conduși de unul și același ideal: restabilirea regatului triunit al Croației-Slavoniei și Dalmației sub sceptrul dinastiei de Habsburg.

Cât de viu este în sufletul Croaților acest ideal, s'a vădit limpede și foarte pronunțat la expoziția din Agram. De pretutindenea au peregrinat fiii națiunii croate la Agram, dar' expoziția și desvârlirea statuei bardului lor național Cacic, întemplată în același timp, a fost numai privilegiu, pe când scopul adevărat a fost manifestarea aspirațiunilor naționale politice.

Ear' în privința aceasta nici o îndoaială nu au lăsat să planeze asupra cestiunii. Cu toții voesc una și aceeași, deosebire de vederi și de aspira-

țiuni la ei nu există, sau cel puțin nu s'a pronunțat.

Centrul manifestațiunilor a fost bătrânul radical Starcević. Slabele încercări de a da altă direcție spiritelor s'au frânt ca nisce beșici de săpun de puterea elementară a sentimentului național comun.

Se înțelege, că fiind vorba de idealul starcevician, mărturisit de membrii națiunii croate din amândouă părțile și din toate provinciile monarhiei, afacearea ese din cadrul constituției și al dreptului public actual. Căci Starcević și aderenții lui își închipuiesc Croația compusă din toate țările locuite de Croați, neavând nimica comun cu Ungaria și fiind un regat triunit supus direct capului monarhiei.

Va să dăcă aspirațiunile Croaților trec peste actuala formă de guvernare a monarhiei, trec peste transacțiunea dela 1867 și peste legile emanate dintr'însa și astăzi în vigoare și-și așteaptă fericirea dela o reformă radicală a întregului organism al monarhiei. În această privință sunt de acord cu toții, și cei din Croația, și cei din Dalmația, și cei din Istria și de pretutindenea.

Nu mai puțin sunt de acord asupra unui alt punct. Cu toții fără excepție aspiră să rupă teritoriu fiuman dela Ungaria, să-l scoată din poziția sa actuală de enclavă ungurească și să-l încorporeze cu Croația-mamă.

În privința reintegrării regatului triunit mai există oare-care deosebire între cercurile naționale radicale și între actualii guvernamentali de sub conducerea Banului. Acesti din urmă adevădat tot ar mai admite, ca încorporarea Dalmației să se facă pe calea, pe care s'a făcut și transacțiunea, adevădat prin bună înțelegere cu Ungaria. Dar' în privința orașului, portului și teritorului dela Fiume nu mai există nici această deosebire.

Nu demult s'a publicat prin foile unguresci o întrebare a Banului Kuen-Héderváry cu un diarist maghiar. Cu acest privilegiu însuși Banul se fi insistat, că Fiume aparține Croației, este locuit în majoritate de Croați, ear' Maghiarii ar trebui să le fie indiferent, că Ungariei proprie aparține, sau Croației, că Italianii sunt stăpâni acolo, sau Croații, căci în cele din urmă tot în regatul ungar sîntem și cu toții cetățeni unguresci.

Deși s'a declarat mai în urmă oficial, că spusele Banului nu au fost co-

rect reproduse, și deși este cu desăvîșire în stil guvernamental și cât se poate de dulce pentru urechile Maghiarilor, această enunțare arată limpede, că Croații, și cei opoziționali și cei guvernamentali, își susțin pretensiunile asupra teritorului fiuman.

Toate aceste au devenit actuale în urma demonstrațiunilor dela Agram.

Scopul nostru nu este să ne pronunțăm asupra aspirațiunilor croate, nici din punctul de vedere al patriotismului, nici dintr'acela al realizabilității lor.

Ca simpli cronicari am voit numai să relatăm ceea-ce se petrece între dinții, dar' cu toate acestea nu ne putem reține să nu facem din atitudinea Croaților o concluziune relativă la propriile noastre afaceri.

Croații sunt divizați în trei partide, care se combat cu toată vehemența unul pe altul. Partidul așa numit național este astăzi cel guvernamental, ear' partidul strossmayerian și cel radical de sub conducerea lui Starcević nu stau numai în opoziție față cu guvernamentalii, ci se luptă și între sine une-ori cu extremă vehemență.

Dar' cu toate-că este astfel de dezvoltată vieața de partid între Croații, în totalitatea ei lupta lor națională este foarte lămurită. Căci de o parte în ceea-ce privește scopurile cele mari, idealul lor național, toți Croații sînt de o convingere, ear' cât pentru cestiunile de a doua mână și de deosebire cestiunile de procedură, care mai ales îi divizează în partide, aceste sînt bine definite în programul fiecărui partid, așa că unde nu se pot uni, își stau față în față ca adversari sinceri și cinstiți și scie fiecare dintre ei ce voesc însuși și ce voesc celalalt.

Așa credem, că din această atitudine a Croaților am pute să învățăm și noi Românii, cu deosebire astăzi, când pare că vieața noastră politică, în ceea-ce privește gruparea după partid și mai ales după principii, voesc să intre într-o fasă, nouă până acuma pentru noi.

De aceea am ținut să accentuăm cum face un popor din propria noastră patrie, un popor, ale cărui raporturi în multe privințe sînt analoge cu ale noastre.

Românii din țările unguresci.

V.

(Încheiere.)

Procederea lui Lonyay singură ar fi fost de ajuns să desiluzioneze pe Românii. Maghiarii însă căți se ocupă cu politica, pare-că au o pasiune deosebită de a întocmi lucrurile astfel, ca din parte-le desilusionările nici-odată să nu înceteze și să nu fie izolate. Românii li-s'a dat așadar ocaziune în abundență de a se convinge:

că între Maghiari lipsesc bărbații, care sciu face socoteala exactă cu exigențele veritabile ale patriei;

că între Maghiari preocupatiunea este care predominesce;

că predominațiunea preocupatiunii între dinții trece în terorism, încât și dacă cineva își păstrează mintea întregă, și are convingeri independente de curentul masselor, totuși nu cutează a le profesa pe față.

O simplă aluziune a cuiva, că nu merge cu curentul masselor șoviniste, din cap până în fine, e în stare a atrage fulgerul anatemei politice maghiare asupra-i.

Trecerea guvernului unguresc la 1875 în mâinile „intransigentului“ Tisza întru nimica n'a schimbat situațiunea. Dimpotrivă, ea a fost așa dăcând signalul, că desilusionările se vor continua. Și de atunci nici nu mai încetează. Proiect după proiect vine, ca să vindece de iluziuni până și pe Românii, căți în toată sinceritatea mai sperau, că în cele din urmă tot se mai poate face ceva în cadrul constituțiunii unguresci. Ear' încât proiectele nu veniau, se punea în perspectivă că au să vină.

Cam aceasta era situațiunea, când la 1881 Românii pentru prima-ora, prin alegătorii lor, trimis delegați la o conferență națională în Sibiu.

Nu era ușoră problema conferenței față cu astfel de situațiune. Reprezentanților români lupta le era îndoit de anevoioasă. Ei aveau să se lupte cu un adversar, care prin noroc ajunsese în pozițiunea cea mai favorabilă pentru luptă. Ei aveau de a face cu aceia care, așa dăcând, fără luptă îi scosese din pozițiunile lor, ca să nu fie capabili de luptă, însă totodată acușați, că gravitează în afară. Este știut, că Românii nici-odată n'au gravitat în afară. Au fost însă acușați, ca acuzatorii să aibă

cuvânt de a-i împedeca să nu ocupe o pozițiune bună, din care să poată lupta.

Cu toate aceste după lungi și serioase desbateri Românii, adevădat reprezentanții lor, au deslegat problema. Au statorit ca principiu conducător a nu se depărta de politica tradițională. Cât pentru modul de procedere s'a decis, fără a se atinge de cestiuni de drept public, a se îndrepta, după-ce alta nu le mai rămâne, cu gravamine la Coroa.

Va să dăcă în partea principală au reintrat în cărarea politică croită la 1848.

Unde și cum s'a împedecat îndreptarea cu gravaminele la Coroa este încă lucru nelămurit. A fost, ce e drept, o luptă agitată diaristică, afară din țeară, în cauza aceasta. În zilele de curând trecute comitetul central electoral al alegătorilor români s'a întrunit, ni-se părea, pentru a lămuri cestiunea aceasta. Ceea-ce era cu atât mai necesar, cu cât președintele comitetului pe calea diaristică pusese în plan o direcțiune cu totul nouă politică: „dualismul maghiaro-român“.

Comitetul însă s'a ocupat, precum am vădit din comunicatul publicat, cu alte afaceri, în special cu votul de încredere pentru președintele seu. Pentru-ce, nu scim. Poate pentru-că n'a lămurit nici cestiunea cu gravaminele și n'a deslușit nici ce are de gând cu „dualismul maghiaro-român“.

Este o aparițiune unică în felul seu, că după o sbuciumare de dește ani, dar' mai ales după succesele conferenței din toamna trecută, care a isbit a aduce cauza română înaintea publicului european, cauza gravaminelor este amenințată să dispară în nășpăl unor banalități fără de nici un rost. Căci noi nu înțelegem și nu va înțelege nimenea, pentru-ce Românii ar trebui să renunțe la un remediu al cauzei lor, care nu vine nici într'un conflict constituțional cu nimenea, afară doar' cu șovinismul unor politicieni maghiari cu idei politice scrinente revoluționare.

Românii din Transilvania, ca și cei din Ungaria proprie, au avut în decursul timpurilor să se lupte cu multe greutăți. Ei însă au simțit demult, care este adevăratul punct archimedic al acestei monarhii și l-au ales pe acesta de punct de razim al politicii lor. Românii, în chaosul sistemelor politice de jumătate de secol încoace ferindu-se de șovăituri și de salturi politice lento gradu, au pășit pe cărarea dinasticismului.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Frescurile.

Roman de Ouida.

I.

(Urmare.)

Lady Cairnwrath lui Mr. Hollys.

Pe nimeni nu o poate impresiona atât de dureros purtarea puțin cuvințioasă (aș pute să o calific mult mai aspru) a nepoatei mele Lady Charterys ca pe mine; dar' nu pot ajuta absolut nimic.

Esmea e cu desăvîșire independentă, și d-ta scii ce încapăținată este. Nu se va duce nici la Cannes, nici la vre-un prieten.

Am cuvintele mele de a crede, că dacă rămâne la Milton, o face pentru-că societatea Italianului, pe care d-ta ai aflat cu cale a-l trimite aici, are o atracție îndestul de regretabilă asupra ei.

Natural, că nu pot să o învinovățesc de nici o necuviință. Esmea mă respectă îndestul, pentru a nu mă face martoră la vre-o necuviință a ei, dar' cu toate aceste se întemplă aici o grămadă de încurcături, și eu nu pot se blamez îndestul intimitatea cu Italianul.

Acum a mers până acolo, că pretinde dela zugrav să mănânce cu noi. Aceasta, se înțelege, este destul de cuminte ca să refuze, dar' nu este oare aceasta îndestul pentru-ca să poți judeca unde au ajuns lucrurile?... O învăță italianese, îi dă lecții de musică,

și scim cu toții ce fel de preluții sînt lucrurile aceste.

Recunosc, că nu puteai să prevești, că Esmea va uita atât de mult de sine, încât să simpatizeze cu un om, care e aici pentru a zugrăvi sala de bal.

Situațiunea aceasta mă turbură, mă revoltă, mă scandalizează. În adevăr, nu sciu ce să fac.

Chiar dela început, când a dăis, că voesc să aducă un Italian a-i zugrăvi sala, am presimțit, că lucrul acesta o să facă încurcături mari. Dacă sala de bal se dedea cătorva zugravi buni de pe aici, de sigur că Esmea nici n'ar fi călcat prin sală, până-ce ea nu ar fi fost gata.

Fii convins, că am făcut tot posibilul pentru a o convinge, că se bagă într'o încurcătură enormă, tractând cu atâta intimitate pe un străin, despre care d-ta nu scii mai mult, decât că a zugrăvit o biserică sătească.

Sînt silită însă a-ți mărturisii, că cuvintele mele n'au nici o trecere înaintea ei.

La început a ris, dăcând că nu vede nici un rău în a învăța italianese. Apoi după-ce eu stăruiam în sfaturile mele, 'mi-a spus clar și hotărît, că Milton-Ernest-ul este al ei, ear' castelul Staines al meu, — probabil că a voit prin aceasta a face să înțeleg, că ar fi mai bine să mă duc acolo.

N'ați pute oare d-ta și Lord Llandudno să interveniți, ca epitropi.

Postscriptum. Ca să invit oaspeți, nici nu mă pot gândii. Sînt sigură, că nu li-ar adresa un singur cuvânt, dacă aș face invitațiile fără voea ei.

Mr. Hollys către Lady Cairnwrath.

Dragă mătușe!

Sînt încurcat rău, și nu pot să-mi iert prostia ce am făcut-o. Deoarece până acum Esmea nici-odată n'a petrecut trei luni, din douăspredece, la Milton, cum puteam să preveđ, că lucrurile au să ajungă aici.

Cred că eu și Llandudno, ca epitropi, nu putem să avem amestec decât în conducerea gospodăriei. Nu putem să-i interdicem a invita la masă un pictor, când înșine facem aceasta. D-ta consideri de zugravi pe pictori. Veđi, păreri și judecăți de felul acesta s'au învechit.

Cât mă privește, n'am nimic împotriva invitațiunii la masă. Mi-se pare însă lucru grozav, că ea cochetează cu el.

Toate aceste însă, în cele din urmă, sînt mai mult în detrimentul nenorocitului pictor, care de sigur va suferi greu consecuentele. După ce Esmeei i-se va urî cu poeziile lui Tasso și cu mandolina, îi va fi deajuns douăzeci și patru oare să-l uite cu desăvîșire pe măiestru, și va crede, că acesta se va simți fericit, dacă îi va da 500 funți pentru frescuri.

Să nu luăm, cu toate aceste, lucrurile așa grav. Regret adănc, că am pus piciorul meu în atelierul lui Renzo, lucru ce de altfel n'a fost ușor, căci a trebuit să urc nu mai puțin decât 195 trepte tot prin întunerec.

Lady Cairnwrath către M. Hollys.

Dragă Enri!

Sciu prea bine, că în cercurile d-voastre ușurate se consideră ca lucru învechit

a face deosebire de oameni și că se poreclesc de pedanterie ori-ce cuget mai serios.

Chiar dacă se admite însă, că nu e ceva greu a invita pictori la masă, cred cu toate aceste, că lordul Llandudno ar fi cel din urmă, care ar permite ficei sale să se mărite după pictori. Ear' eu cred util a-ți scrie, a te vesti, că în încapăținarea și sburdălnicia ei nu este imposibil, ca într'o bună dimineață Esmea să se arunce în gătul acestui tînăr.

Cred că ar fi timpul să se convoace consiliu de familie.

Mr. Hollys către Lady Cairnwrath.

În Englitera nu există consilii de familii. Ce să facem, pentru D-șeu?

Lady Cairnwrath lui M. Hollys.

Nu s'ar pute oare obține dela guvern ca italianul să fie expulsat? De ce s'au încheiat convențiile?

Mr. Hollys către Lady Cairnwrath.

Dacă n'a făcut nici o crimă alta, decât că place Esmeei, cum s'ar pute să fie expulsat? În adevăr, nu sciu ce să mai fac. Voiu scrie lordului Llandudno.

Sînt sigur, că va grăbi să meargă la Milton.

Lady Cairnwrath lui M. Hollys.

M'aș bucura mult, dacă lord Llandudno ar veni, și sper ca Lady Charterys să nu îndrăznească a-i arăta spatele. Te rog însă a nu uita, că nu Lord Llandudno a fost acela, care a trimis aici pe Italianul.

Lord Llandudno lui Mr. Hollys.

Milton-Ernest.

Iubite Enri!

Sînt aici, după dorința d-tale și pentru cause destul de serioase. Dar' nu prea vėd ce aș pute face.

Părerea mea e, că frica cea mare a turburat mințile bătranei Tabby. Dacă Esmea în adevăr este înamorată de pictor, apoi trebuie să recunosc că e meșteră în a ascunde acest amor.

Tinērul de altfel îmi place mult, e gentelman și foarte talentat. Se vede că-i dă și ore de musică și o învăță să cânte pe mandolină, totdeauna însă pe vremea când se servește ceaiul, în sala de bal. Până la ora 5 Esmea îl lasă în pace.

Lady Cairnwrath e indignată. 'I-am spus, că am face mai bine să o lășăm pe Esmea în pace, singură. Nu e copilă, și mie nici de altfel nu-mi place să aud spunēndu-se unei femei vorbe, la care un bărbat ar răspunde cu bastonul. Esmea nu este femeia care s'ar pute compromite; ba dimpotrivă, caracterul ei este așa, că va petrece cu băiatul acesta până-ce i-se va urî, dispărēnd farmecul îi va trimite un cec, și apoi îl va uita.

Esmea e foarte mândră. E preste puțință să se înjosească.

Ar fi fost mai bine ca pictorul să nu fi stat în castel, ci în sat. Dar' în fine, acum e tărdu.

Chiar dacă ea nu se va duce la Cannes, va pleca undeva de aici.

De o părere cu d-ta: ar fi bine dacă s'ar mărita după Vic. Dar' nu cred să se poată face așa ceva.

Aceasta nu din servilism nici din mercenarism, după-cum impută Românii revoluționarii de meserie și zăpăciți. Românii au urmat astfel pentru consecvență, căci consecvența împreună cu caracter firm civic dă trănicia politică a popoarelor.

Bărbații politici ai Maghiarilor mereu se opintesc a slăbi dinasticismul în Români. De douăzeci și patru de ani continuu bombardează, în toate formele, asupra acestei întărituri naționale politice române.

De multe-ori simulează ei dinasticismul, creșterea că pe calea aceasta mai curând vor înstrăina pe Români de dînsul. Ei presupun, că în chipul acesta le va succeda să depărteze pe Români și să-i facă urgiști Coroanei, ca să rămână fără de razim și să-i poată topi în căldarea maghiarisării.

Românii însă au atîta prudență, încât se judece ce curent domnesce între politici Maghiarilor. Ei văd că, deși într'un tempo mai greoiu, bărbații politici ai Maghiarilor nisuesc spre kossuthismul fără de statornicie. De aceea așteaptă să treacă și potopul kossuthismului, care când va fi mai umflat are să dea pe față ce valorează.

Judecata cea sănătoasă a ferit la 1848 și 49 pe Români de a sări în prăpastie. Aceași judecată are să-i fească și acum, ori și în care formă li s'ar pune prăpastia în cale. Mai mult, judecata sănătoasă are să-i rehabiliteze în pozițiunea, în care bărbații politici nu știu sau nu voiesc să-i rehabiliteze.

O ținem aceasta, pentru-că sîntem de convingere firmă, că în monarhia austro-ungară la urma urmelor escamatorii politici tot au să fie dați de rușine și egalitatea în drepturi are să devină un domeniu comun al tuturor popoarelor, prin urmare și al Românilor din țările ungurești.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 30 August st. v.

Relațiunile dintre România și Rusia.

Cetim în „Pester Lloyd: Un incident penibil, care varsă o lumină interesantă asupra relațiunilor ruso-române, ocupă presa bucurească: Un proprietar din Basarabia cu numele Gusti a dat o festivitate, la care a invitat și ofițerii rusești, precum și pe ofițerii regimentului de călărași din Iași. La ospet au luat parte și consularul general rusesc din România, Giers, și generalul rusesc Dimitrievic. Ofițerii români, deși festivitatea a avut loc pe pământ rusesc, s'au prezentat în uniformă, afară de aceea a fost de față și muzica militară a regimentului 8 de infanterie din Iași. La banchet maiorul Macedonski a toastat pentru Țarul. Generalul Dimitrievic a toastat pentru armata română, dar' pentru regele Carol nu a toastat nimenea. Înainte de toate a fost o neprecauțiune, că ofițerii români s'au dus în uniformă pe pământ străin. Apoi a fost o lipsă de tact, că un ofițer român a inaugurat sërba-

Tabby afirmă, că amicul d-tale este un Italian intrigant aventurier, care caută să se însoare cu o femeie bogată. Aceasta e o nebunie. Eu îl cred băiat cinstit. Fuge totdeauna, când simte că Esmea voiesc să-l iee cu ea la plimbare. Vorbesc întotdeauna francezesc, și eu nu prea sînt tare în limba aceasta. Mi-se pare însă, că de cele mai multe-ori discută.

Hermione înțelege bine ce vorbesc. Dar' ce crezi, că i-ar trada?

Ori-si-cum ar fi, cred că nu e bine să intervenim.

Esmea n'ar suferi frîn, întocmai ca fetele mele.

Postscriptum, Tabby insistă pentru-că să intervenim. Ce zile fericite trebuie că a avut repositul Cairnwrath. Și cât de mult trebuie că se bucură, sus în cer, că nu mai face parte din muritorii de pe pământ. Dar' să așteptăm numai, până-ce se va sui acolo și lady.

Mr. Hollys lui Lord Llandudno.

Mii de mulțumiri. Mi-ai luat o grea povară de pe suflet.

Preavenerabila lady, s'ermana, crede că are să prindă foc întreg universul îndată-ce vei aprinde un chibrit, chiar când vei freca partea necătrănită a acestuia.

Trad. de Ioan Russu Șiraniul.

(Va urma.)

rea cu un toast pentru Țarul, dând astfel participării sale și a camarăților sei un caracter oficial, pe când era dator să observe strict caracterul privat al ființei lor de față.

În sfîrșit a fost necorect, că ofițerii români, după-ce cei rusești au comis necurtuasia de a nu toasta pentru regele României, nu au toastat înșiși pentru monarhul lor. În București lumea e indignată, atît de greșeala comisă de ofițerii din Iași, cât și de împregiurarea, că persoane oficiale rusești, ca generalul Dimitrievic și consularul Giers, își manifestă dușmănia contra regelui Carol printr'o impolitețată atît de ostentativă. Pe pământul Basarabiei, unde autoritățile rusești asupra populațiunea română și o rusifică fără cruțare, un asemenea afront trebuie să se resimțescă cu atît mai mult, și este explicabil, că în țeara regelui Carol se fac comentare exacerbate asupra acestui incident penibil.

Inarmări rusești.

Lui „Wiener Allg. Zeitung“ i-se anunță din Rusia, că divizia 24. va fi permutată dela Petersburg la frontiera apuseană. O a doua divizie va fi transferată tot acolo în primăvara viitoare din garnizoanele Caucasului. Aceasta, țice numitul țiar, nu este o scire fabricată în bioururile redacționale ale foilor poloneze din Lemberg și Cracovia, ci a sosit la 7 Septembrie a. c. din loc competent în mâni bune din Berlin.

Cestiunea Dardanelelor.

„Morning Post“ din Londra scrie: De cumva s'ar părè, că Rusia sau Turcia ar intenționa să violeze tractatul despre strimțorile Mării negre, apoi este datorința puterilor, care ar face eventuale protestări, să supună obiecțiunile unei conferențe comune a puterilor signatate. „Standard“ află, că ministrul president Rudini a instruat pe ambasadorii Italiei să observe în cestiunea Dardanelelor aceeași atitudine ca și reprezentanții Angliei.

Revisuirea tractatului de Berlin.

Se telegrafează din Berlin cu data 9 Septembrie a. c.: Propunerea de a se ține o conferență a marilor puteri, în scopul de a revisui tractatul de Berlin, dacă cumva peste tot se va face, din partea Germaniei ar fi simplu respinsă, dacă nu se va prezenta deodată cu dînsa și un program bine stabilit. Dar' chiar și în cazul acesta acceptarea propunerii este foarte puțin probabilă, după-ce o asemenea propunere mai mult ar desvîlă cestiunea orientală, decât ar servi interesele pacii.

Din Bulgaria.

Diarul guvernamental bulgar din Sofia „Svoboda“ desminte hotărît scirea adusă țilele trecute de unele foi străine, că ministrul bulgar de externe Grecoff s'ar fi dus la Constantinopol în afacerea recunoașterii prințului Ferdinand de principe al Bulgariei. Prin urmare nu este adevărat, că Grecoff ar fi declarat Sultanului, că guvernul bulgar va convoca la Tirnova Sobrania cea mare și va proclama independența Bulgariei, dacă Sultanul nu va recunoașce pe principele Ferdinand. Aceste faime, țice numitul țiar, sînt lipsite de ori-ce temei. Ministrul Grecoff s'a dus la 26 l. c. la Constantinopol singur numai în afaceri private, anume ca să-i aducă de acolo pe nevastă-sa.

La schimbarea ministerului turcesc.

„Die Post“ din Berlin primesc despre noii ministri turcesci următoarele detaluri caracteristice: Marele-Vizir Dievat-Pașa este un personagiu cât se poate de neînsemnat. În afaceri de bani el este aderentul vederilor orientale, altcum nu are nici o poziție politică pronunțată. După toată probabilitatea nu el, ci rusofilul Șakir-Pașa va purta conducerea cabinetului. Noul șeic-ul-islam este un iesuit musulman. Noul seraskier Riga-Pașa, nu este un talent deosebit, însă un soldat destul de bun. Noul ministru de lucrări publice, care a înlocuit pe harnicul, onestul și germanofilul Kaif-Pașa, este un pronunțat prieten al Francezilor și un om cu reputa-

țiune rea. Asemenea prieten al Francezilor este și noul ministru al instrucțiunii publice Guheli-Pașa. Se țice că Sultanul însuși ar fi compus lista ministrilor.

Serbia și Turcia.

Se telegrafează din Belgrad: Ministrul s'erbesc de externe Gheorghievici i-s'a conferit din partea Sultanului marele cordon al ordului Medgidie. Cercurile diplomatice privesc în această distincțiune un simptom al apropierii dintre Serbia și Turcia.

Studentii români și maghiari.

Cetim în „Timpul“ următoarele: Președintele comitetului însărcinat cu redactarea răspunsului maghiar la memoriul românesc, trimițînd memoriul studenților români, le-a însoțit cu o scrisoare amicală, din care ținem a releva tonul oare-cum prea încredător, în care sînt scrise următoarele rînduri:

„Noi am dorit, ca ideea exprimată în ultimele rînduri ale răspunsului nostru și care se va realiza poate odată, să poată ajunge a fi aprepțiată de cercurile liniștit gînditoare ale inteligenței din România.“

Pentru-că studenții maghiari să cuprindă ideile, de care e pătrunsă societatea românească, asupra celor scrise de dînsii în răspunsul lor, li-s'a trimis o scrisoare cu următorul cuprins:

Înainte de toate salutările Românilor:

Domnul meu!

Pentru memoriile trimise și pentru amicala voastră scrisoare vă exprimăm mulțumirile noastre călduroase.

Memoriul nostru a fost trimis în număr mare atît țiarelor politice, literare maghiare, cât și tuturor bărbaților voștri politici. Dacă el n'o fi ajuns la destinațiunea sa, vina este de sigur a ordinului dlui ministru Baross nr. 19.331 din acest an.

E neîndoiș, că memoriul vostru, ajungînd în mâinile reprezentanților națiunii noastre, prin aceasta el a ajuns să fie aprepțiat de întreaga națiune românească. În ce chip însă este el aprepțiat ați putut vedea în țiarele din capitală; ele vă pot da măsura gîndirii întregului popor român asupra operei voastre.

Dorința voastră, că în straturile liniștit gînditoare ale societății noastre să prindă rădăcină ideea exprimată în ultimele rînduri ale răspunsului vostru, e o dorință nobilă, dar' tardivă. Ideea unui pericol din partea slavismului nu este nouă. Ea e rezultatul natural al suferințelor noastre din trecut și ea e aceea, care dă politicii regatului român culoare națională.

Ca să vedeți cât de mult toate straturile societății noastre sînt cuprinse de însemnătatea acestui pericol, n'am avé decât să vă arătăm cum în urma unui svon, provenit dintr'o greșală de țipar, al unui țiar din capitală, că studenții ruși din Odessa ar fi avînd de gînd să ne onoreze cu prezența lor la congresul nostru din Giurgiu, presa română s'a alarmat, nevoind să admită o agitațiune, care ar pute să compromită buna noastră reputațiune.

Acum un an, un primar dintr'o comună românească din Moldova prinde un refugiat polon din Rusia și-l extradează autorităților rusești. N'ați urmărit de sigur protestările unanime ale presei noastre, nu mețingurile cetățenilor români, care cereau pe depsi-roa aceluia primar, care a necinstit ospitalitatea tradițională a țerii noastre și aședămintele ei liberale. Și s'a făcut aceea minune, că primarul dat în judecată n'a putut găsi în toată țeara un advocat, care să-i apere tradarea.

E fără îndoială o manifestațiune su blimă a sentimentelor noastre liberale și umanitare, când nici chiar advocații statului nu primesc apărarea unui trădător al ideilor și aședămintelor noastre liberale.

Ați cetit voi istoria anilor 1865—67? Șciți voi cum emigrații voștri au fost ospetați pe pământul țerii noastre, cum în înțelegere și cu ajutorul domnitorului nostru și al ministrilor sei au pus la cale o expedițiune pentru independența voastră națională?

Dacă dar' voi veniți astăzi să accentuați interesele noastre comune și necesit tea de amicie dintre noi, apoi poporul românesc a dorit-o aceasta prin fapte și încă demult. De aceea e un păcat, când vă dați silința a ne prezenta lumii ca unelte ale Rusiei, când voi sînteți aceia, care ați atras protestările tuturor națiunilor învecinate în urma politicii de agresiune. Astfel e neîndoiș, că ura, despre care vorbiți că există între Români și Maghiari, nu va pute să peară pe calea pe care mergeți.

Cât pentru învinovățirea cu Daco-România eredem de prisos a vă atrage atențiunea asupra efectului nefavorabil pentru voi, pe care l-a avut ea în lumea mare.

Mai înainte, în memoriul nostru, nu se vorbesce de o irredentă, ba în multe locuri o țigăduim. Dar', vă mărturisim, că deși protestăm contra ei, lumea și mai ales tineretul e dispus totdeauna a aplauda o idee așa de mare. Italienii și Germanii d. e., care cunosc istoria poporului lor, nici nu pot cuprinde lupta noastră, decât în înțelesul ideii desvolate de naționalitate.

Dar' că o Daco-Românie nu face spaimă nici la cercurile mari politice europene, e o dovadă destul de elocuentă un articol, puțin măgulitor pentru răspunsul vostru, apărut deunăși în „Kölnische Zeitung“.

Cu toată încercarea voastră de a eluda cestiunea pusă de noi, credem, că Români nu vor căde în greșeala de a stărui asupra chipului de luptă. E vorba de actualitate, de persecuțiuni brutale, de tirănie, de barbarie, dacă poțiți, și o vorbă mai presus de toate de disordinea ce o provocați prin politica voastră. Nu e vorba însă de etimologie, de teorii și basme istorice, nici de istoria legii de naționalitate din 1868, și noi sperăm, că studenții români din Transilvania și Ungaria vor să se facă mai mult decât etimologie și teorii istorice.

Cu toate aceste noi credem — în sensul de a vă combate pe voi — că memoriul lor e oare-cum de prisos, fiindcă nu vedem întrucât răspunsul vostru a corăspuns așteptărilor voastre.

Ar fi vorba însă de o luptă cu Moldovă Gergely. În presa română de aici s'a născut ideea, că Români ar face un serviciu imens cauzei lor, dacă rețipărînd, broșura lui Moldovă Gergely, ar înzebra-o cu o prefață, în care s'ar țice că Moldovă e un proletar literar plătit în serviciul șovinismului maghiar.

Vă mărturisim, că sîntem pe deplin mulțumiți și noi, și pot fi mulțumiți și frații noștri subjugăți de rezultatul de până acum. Un singur lucru ne îngrijese: tinerimea maghiară nu e destul de pătrunsă de intențiunile noastre bune. Vă mărturisim, că ni-am așteptat ca să vă vedem protestînd pe voi alături cu noi contra spiritului șovinist din Ungaria, și decepțiunea noastră a fost mare, când a trebuit să vedem, că într'o țeară, care se țice liberală, un partid oare-cum reacționar, partidul catolic, în organul seu, „Magyar Állam“, trebuie să protesteze alături cu noi contra curentului șovinist.

După-cum șciți, de altfel, procesul nu e terminat. Au să mai vorbească și camarății și frații noștri români de acolo și vocea lor va fi de sigur mai autorisată decât a fost a noastră. Și noi sperăm, că în urma memoriului lor și studenții poloni vor veni la sentimente mai bune. Cât pentru scrisoarea colegului nostru Bertel din Grenoble, credem că ați zîmbit și voi la cetirea ei. (Acost Bertel într'o scrisoare a sa către studenții maghiari declară, că nici nu a avut nevoie de memoriul maghiar, fiindcă dînsul cunoscea de mai nainte liberalismul maghiar, care a făcut din Ungaria un raiu pămîntesc.)

Vă trimitem exemplarele cerute din memoriul nostru și vă rugăm să primiți salutările noastre românești.

CRONICĂ

Sciri personale. La 8 l. c. M. S. Monarhul a primit în audiență pe episcopul greco-catolic al Muncaciului Iuliu Firczak, care a depus cu această ocaziune jurămintul obișnuit pentru postul unde a fost numit de curînd. — În aceeași ți M. S. Monarhul a primit în audiență mai lungă pe contele Taaffe, primul ministru austriac.

M. S. la Cluj. Măne, la oarele 8 și 40 M. S. Monarhul în călătoria Sa spre Bistrița, va trece prin Cluj, unde va sta câteva minute.

M. S. Monarhul și Slovacia. Primind la 9 l. c. delegațiunea Slovacilor de Nord, condusă de episcopul evangelic Baltik, în răspunsul ce a dat discursului acestuia, a țis: „Sper și aștept, ca să cultivați în credințioșii de ori-ce naționalitate sentimentul patriotic fidel, religios și scuit de ori-ce tendență condamnabilă.“

Împăratul Wilhelm la München. La sosirea sa în München, împăratul Germaniei și principele regent au fost primiți la palatul regal de contele Castell, maestrul de ceremonie al palatului. După primirea împăratului a ținut puțin în unul din saloanele laterale cercle, după care s'a retras apoi. Dimineața la 8 a primit visita principelui regent, pe care a înapoiat-o îndată la oarele 9. La 9 și jumătate a vizitat pe ceilalți membri ai casei regale, după care însoțit de principele cancelar Caprivi și suita militară a mers la primărie, frumos decorată, unde primarul i-a ținut un discours de binevenire, cărui împăratul a răspuns. La 2 oare s'a dat prânzul de gală. Seara a fost iluminație și serată musicală.

Regele României în Italia. Cetim în „Timpul“: „Pe timpul șederii M. S. regelui în Veneția, regele Italiei a dat or-

dine, ca să se facă toate onorurile regelui nostru. Astfel s'a atașat prelungă persoana M. S. regelui un ofițer superior. Dl general Florescu nu va rămîne prelungă M. S. regele decât până când suveranul va pute pleca din Veneția cu M. S. regina.

Dela curtea României. „Monitorul Oficial“ al României publică: „M. S. regele a sosit la Veneția bine, unde A. S. regală ducele de Genes l'a primit la gară, salutându-l și însoțindu-l până la hotel Danielli. — Starea sănătății M. S. reginei este cea următoare: Congestiunea membranelor rachidiene persistă și cu dînsa simptomele de slăbiciune ale brațelor și picioarelor. Perturbația enervării inimii explică simptomele, care se manifestă periodic. De 16 țile M. S. regina este în pat.“

Starea sănătății reginei României. Țiarele din București, care ne sosesc adun publică la „ultima oară“ următoarea depeșă:

Veneția, 9 Septembrie.

Două consultații s'au făcut cu doctorii Finkelburg și Forel; concluziunile nu prea sînt favorabile; dar' pentru un moment nu este nici un motiv de a se alarma, ca toate că starea reginei s'a agravat puțin. E probabil că de mîne încolo se va începe publicarea buletinelor asupra sănătății Maiestății Sale.

Moartea unui filoromân. „Voința Națională“ din București consacră un elogios articol memoriei filoromânului André Bataillard, un tinăr doctor, care a decedat țilele trecute la Hon-Gay, în Tonkin, unde se dusesse să înființeze un spital. Interesul și iubirea pentru neamul nostru i-a însoțit-o tatăl seu, Paul Bataillard, mare filoromân și bun amic al lui C. A. Rosetti, V. Alexandri și alți Români, care au trăit la Paris, așa că André Bataillard, deși n'avea decât 14 ani, a adus servicii însemnate. Între altele a înduplecat pe Luis Ulbach să țină conferință despre Români (4 Iulie 1885) și a mijlocit publicarea conferinței în „Revue Bleue“. Tot el a mijlocit la 31 Martie 1881 să se publice în „Le Temps“ o parte din discursul marelui bărbat de stat I. Brătianu asupra politicii externe a Românilor. Cele din urmă articole ale lui au fost despre Carol I. și Cuza în „La Grand Encyclopedie“. Fie-i memoria eternă!

Croații din Fiume și Istria. În seara țilei de 8 l. c. membrii reunirii de cîntări croate din Fiume și Istria au plecat din Agram. Mulțime enormă i-a însoțit până la gară. Demonstrațiuni nu s'au făcut. O depeșă din Agram desminte scirile exagerate ce au publicat foile ungurești despre scandalurile ce s'ar fi întîmplat la Agram.

Serbarile dela Praga. Duminecă fiind o sută de ani decedat Leopold II. a fost încoronat ca rege al Boemiei, Cehii au hotărît să serbeze această ți prin venirea în număr cât se poate de mare la expoziție. Delegații partidului tinerilor Cehi, condusă de Dr. Trajan și Tilscher, profesori, au fost primiți de contele Max Zedvitz, președintele comitetului de expoziție. Profesorul Tilscher a ținut un discurs despre însemnătatea încoronării regelui Cehilor. A terminat discursul seu exprimînd speranța, ca Cehii să poată în curînd saluta între dînsii pe împăratul ca pe rege ceh.

S'a mai făcut cu această ocaziune pelerinăgiu la statuetele împăratului Leopold II. și a lui Podiebrad.

Jules Grevy a murit. Fostul president al republicii franceze, Jules Grevy a murit la 8 Septembrie în Mont-sous-Voudrey, comuna sa natală, unde se retrăsese după o viață, în care l-au ajuns atâtea glorii și dăstare. El s'a născut la 1813, și de tinăr a ajuns membru al baroului advocaților. După revoluția din Februarie a făcut agitație în favoarea republicii, — cîștigînd pe partea sa tot departamentul Jurii, luptînd în același timp contra lui Napoleon III. La 1871 a fost ales de congres, în majoritate monarhist, președinte, la 1873 deesenim. Tot în acest an a scris broșura „Le gouvernement necessaire“, în care plede pentru republică, pe când monarhistii comandaseră deja trăsura, prin care s'aducă în Paris pe contele de Chambord. La 1876 fu ales președinte al camerei, ear' la 1879, după retragerea lui Mac-Mahon, president al republicii. În cei 8 ani de președenție a avut a face cu 12 cabinete și 120 ministri demisionați. S'a retras dela putere în urma scandalului provocat de ginerile seu Wilson (1887).

Foile maghiare și „Tribuna“. Toate foile din Budapesta și Cluj publică scirea răspîndită din Timișoara, că „Tribuna“ va fi organul noului partid radical român. Cei din Timișoara vor iubi de sigur pentru isprava ce au făcut-o.

Serbarile societății presei României. Ieri, Joi, s'au dat în grădina Cismegului serbarile presei din București.

Dela manevre. Un voluntar, amic al foii noastre, ne scrie cu data M. Oșorhieu 8 Septembrie a. c., că miliția sibiiană de prezent se află în M. Oșorhieu, mîne în 9 va pleca spre Reghinul-săseșec. „Facem pe țil 15 până 20 kilometri, combinați cu exerciții pe munți; dormim tot prin șuri, numai în Mediaș și aici am dormit în pat. Până acum au cățut jertfă căldurii și strapăței 2 oameni.“

Expoziție rusească la Paris. Expoziția rusească la Paris, care se proiectase de un pungaș, demascat în urmă, totuși se va

ține. Foile franceze sduc scirea, că se constituiesc la Paris și la Petersburg un comitet pentru a conduce lucrările pregătitoare.

Puterea dragostei. Mare senzație a făcut la Strigoniu arestarea unui tiner notat, acuzat că a fugit cu o învătătoare oareică pe care o iuba. Faptul e, că în adevăr tinerii, amândoi din comitatul Bars, se iubiă demult, dar deoare-ce nu se puteau lua, notarul a venit cu fata la Strigoniu, unde aceasta se prepara să treacă la religia catolică. Tatăl fetei a dat însă preste ea și a dus-o cu forța acasă. Ea a declarat cu toate acestea, că mai bine va muri, decât să se mărite după notarul cu care a fugit.

Femeie criminală. La Jász-Apát s'a arestat țigilele aceste nevasta lui Balla Miklos, despre care s'a dovedit că și-a otrăvit cu arsenic pe bărbatul seu. Femeia arestată se prefacă că e nebună.

Arestarea asasinului lui Belceff. Un individ, care se pretinde că ar fi asasinul lui Belceff, ministrul de finance bulgar, a fost arestat Sâmbătă la Sinaia în condițiunile următoare: Un agent al poliției bulgare, care venise în România pentru a căuta pe asasinii lui Belceff, s'a pus la București în relații cu un individ, anume Vucasin Miloșevici, de naționalitate sârbă, care crezând că are a face cu un emigrat bulgar adversar al regimului actual, i-a mărturisit într-o zi, că el e unul din omoritorii lui Belceff. El i-a spus, că a fost arestat la Sîstov și că a isbutit rupându-și ferole să evadeze. Acest individ, spune „Timpul“, a plecat Sâmbătă la Sinaia, unde a fost urmărit de agentul poliției bulgare și predat de acesta poliției din Sinaia. Fiind supus la un prim interogator, el a negat că ar fi făcut agentului bulgar destăinuirile despre care vorbește acesta. El pretinde, că fiind sărac, căuta un serviciu, și că venise la Sinaia spre a cere parale reginei Sârbiei. Acest om e înalt de talie, cam slab, nu are o figură suspectă și diminecă dimineața pare destul de vesel după-ce petrecuse o noapte foarte agitată. S'a găsit la dînsul câteva hârtii și între altele câteva recomandări din partea viceconsulului rusesc din Constanța. Printre aceste hârtii s'a găsit o carte de viză a viceconsulului rusesc, care recomandă a i-se acorda drumul gratis până la Odesa. Prefectul poliției Bucureștilor și primul procuror de Prahova au fost vestiți de prinderea acestui individ, care probabil va fi trimis la București.

Crimă și sinucidere. O tragedie îngrozitoare s'a întâmplat Joiă trecută la Voinovitz, în apropiere de Panciova. Agricultorul Peici trăind rău cu fiul seu mai mare, a ajuns la așa desperare, că s'a hotărât să se sinucidă. Mai întâi a dus înșu cu sine în pădure pe doi copii mai mici, și numai după-ce i-a omorît pe aceștia, s'a sinucis.

Oraș finnez distrus. La 5 c. orașul finnez Kotka a fost cu desăvîrșire distrus de un incendiu. O mulțime de oameni au căzut jertfă focului. Magaziile cu grâne din apropierea gării deasemeni au ars.

Din pălărier literat. Luni a decedat la Elbing, în Germania, literatul Frideric Wernick care se bucura de bun nume în toată Germania, și era bine cunoscut mai ales la Berlin. El ajunsese vîrstă de 68 ani, și ceea-ce e mai interesant, înainte de a se ocupa cu literale a fost pălărier.

Contra emigrării în România. După oficioasele maghiare, guvernul român a interzis intrarea în România a acelor emigranți, care n'au hârtiile vizate de consulatul român.

Turist perit între Alpi. Redactorul foii oficioase „Grazer Zeitung“ făcând o excursiune pe Alpi, a căzut într-o prăpastie, de unde cadavrul seu n'a fost sco: încă.

Sinuciderea unui profesor. Din Sopron se scrie, că profesorul de acolo Sôfalvi Miklos s'a sinucis, trăgându-și un glonț.

Isvor sfânt. Am spus într'un număr trecut al ziarului nostru, că lângă Mediaș se găsește un isvor, pe care țeranii îl cred că are apă sfântă, binefăcătoare, încât fac pelerinaj acolo pentru a se vindeca de diferite boale. S'a constatat, că apa isvorului este foarte săracă în substanțe minerale și că prin urmare apa nu poate avea efect vindecător atât de mare, după-cum i se atribuia.

Congresul dela Giurgiu. Răspândindu-se scirea, că studenții români la congresul dela Giurgiu ar avè de gând să discute și politică, ministrul cultelor li-a atras atențiunea asupra neoportunității acestui lucru, și a refuzat chiar să le dea liber transport. Studenții au ales acum o delegație, care să arete ministrului, că ei nu vor să facă politică, și că acestia confederației balcanice chiar dela început a fost vorba să fie discutată numai de o delegațiune a studenților români, ear' această delegațiune nu la Giurgiu, ci în altă parte se va întâlni cu delegațiunile sârbă, bulgare și a Grecilor. — Studenții universitari, spre a înlătura informațiile greșite ce s'au răspândit asupra congresului lor dela Giurgiu, care a ajuns să fie considerat ca internațional, în întrunirea generală ce au ținut-o Marți seara la universitatea din București, au votat următoarea moțiune: „Congresul studenților universitari români, care va avè loc la Giurgiu, nu va eși din limitele determinate prin statute și desaproabăm în sine, sinucide, care au voit să facă din acest congres un congres internațional“.

Catastrofe. Din Zanzibar se scrie: Vasul de mare „Kanzler“ e suferit naufragiu între Zanzibar și Mozambique. Oameni nu s'au înecat.

Din Melbourne se scrie, că vasul „Fizi“ mergend dela Hamburg la Melbourne, s'a lovit de o stâncă și s'a confundat. Treispredece persoane s'au înecat.

În gara dela Marend un tren de persoane s'a ciocnit de un alt tren ce staționa în gară. Douăzeci de persoane au fost rănite.

Holera. La Aleppo holera crește. Au murit până acum 2500 persoane.

Principele Bismarck bolnav. După scirile foilor germane, doctorul Schwenninger a oprit pe principele de Bismarck dela orice ocupațiune intelectuală, deoarece nervii îi sînt foarte slăbiți. Probabil că din această cauză fostul cancelar nici nu va intra în parlament.

Foile maghiare și steagul împărătesc. Foile maghiare, și mai ales cele din Cluj, fac mare sgomot din pricina, că pe casa în care era găzduit comandantul trupelor care staționează în Dej s'a arborat steagul împărătesc. Ele țic că poporația a fost adînc revoltată, chiar și contra lui Both Gergely, stăpînul casei unde s'a arborat steagul.

Atentat în biserică. În biserica San Francisco din Palermo o tînără femeie a atentat la vieța preotului Don Diego, cu care avea relațiuni de dragoste și o părăsise. L-a rănit cu pumnalul destul de grav în două locuri.

VARIETAȚI.

(Baloane pentru comerț și călătorii). Maxim, inventatorul tunului cu acest nume, lucrează acum la un balon în Crayord, care va fi menit a aduce mari servicii atât comerțului, cât și celor care vor să călătorească.

Acest balon, după chipul căruia se vor face mai multe, va fi pus în mișcare prin aburi. El este de 110 urme lungime și 40 urme lățime. Greutatea balonului este 18 tone.

Balonul este aproape gata, în curend va fi dat în circulație.

(Un prinț acrobat). Cîteva orașele din provincie din Franca, între altele Laval, Sabbé și Chateaugoutier, au fost vizitate în timpul din urmă de un circ, care purta pomposul nume de „Circul gigantic american Bazolo“ și care datoră succesele sale în cea mai mare parte unui prinț adevărat, care se atășase acestei trupe în calitate de acrobat.

Prințul Charles de Saint-Léger mai era, încă acum trei ani, unul din sportmenii cei mai cunoscuți din Paris și se trage dintr'o familie din cele mai distinse; el posedă un grajd vestit și caii sei erau premiați la mai toate alergările publice.

Prințul se amorează de o călăreacă din circul Bazolo și, pentru a o pute urma prețindenea, intră în trupă părăsind pe tînăra sa soție și pe copilul seu.

Când intră în arenă pe calul „Gringalet“, dresat în libertate, el produce în totdeauna cea mai mare senzație. Publicul aleargă din toate părțile pentru a vedè pe un prinț autentic călărind în circ școala înaltă. Căci prințul nu a adoptat pentru reprezentațiile sale vre-un nume festiv, ci în fiecare zi se poate ceti pe anunțurile circului Bazolo cuvintele: „La sfîrșitul reprezentației: Prințul Charles de Saint-Léger în producțiunile sale ne mai pomenite pe calul „Gringalet“.

(Institut particular pentru detectivi.) La Berlin s'au fondat mai multe institute private pentru detectivi. Scopul acestor institute pare a fi destul de straniu: a căuta motive și material pentru a porni procese de divorț.

Mai straniu este, că acești dedectivi sînt atât de impertinenți în căutarea motivelor de a pute începe procese, încât au fost dați afară de prin mai multe case particulare, ba au fost duși chiar la poliție, unii dați în judecată chiar. Așa, că după cât se crede aceste institute private vor fi în curend închise de autorități, mai ales, că țigilele aceste s'a descoperit, că asemenea institute au fost fondate de mai mulți hoți vestiți, care de sigur își recrută elevii din oameni de teapa lor.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“

Berlin, 11 Septemvrie n. După cele mai bune izvoare diplomatice, puțterile din tripla alianță și Anglia a renunțat dela orice pas în cestiunea Dardanelor.

Viena, 11 Septemvrie n. „Neue Freie Presse“ anunță, pe baza unei telegrame pretinse oficiale, că trupe rusesci au intrat în Afganistan și au avut mai multe ciocniri sângeroase cu trupele Emirului.

Bibliografie.

În editura tipo-litografiei H. Goldner din Iași a apărut:

„Elemente de psihologie“ pentru cursul secundar de I. Gavanescu, profesor la universitatea din Iași. Edițiunea a II-a.

A apărut:

„Gramatica limbii maghiare“. Curs teoretic și practic pentru clasele gimnasiale inferioare, precum și pentru privați de Octaviu Bariț, profesor gimnasial în Năsăud. Edițiunea IV. Partea formală și partea sintactică. Emendată și amplificată. Cluj, 1886. Editor și provădător Ioan Stein. Prețul 1 fl.

A apărut:

„Coarda inimii“. Versuri la morți de Iacob Mureșianu. Cluj. Imprimeria institutului „Acțiunariu“. 1891. Prețul 20 cr.

„Minerva“. Diar literar, beletristic și de distracțiune. Apare la 1 și 15 a fiecărei luni în Bistrița. Proprietar, editor și redactor responsabil George Curteanu. Anul I. Nr. 2 dela 15/27 August are următorul cuprins: Vișuinea. Poezie de traian H. Pop. — Scriitori literare. De preotul Macaveiu. — Destinul. Novela originală, de Paulina C. Z. Rovinar. — O căsătorie rară. Novela de F. T. Trad. de Camil B... — Literatură populară: Doine din Bănat. Culese de Alexandru Muntean al lui Vasiliu. — Din caracterele lui La Bruyere. Comunica'e în românește de I. Bariț. — Diverse. — Necrolog. — Posta redacțiunii. — Anunțuri.

A apărut în editura I. V. Socec din București:

„Cheia școlarului“, indispensabilă elevilor și elevelor din clasa I, secțiunea II.

Cuprinde: Deprinderi ortografice, caligrafice, calcule, figuri liniare și poezii. Prețul 40 bani.

Lucrarea e întocmită de M. Dulberge, institutor în București.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Post vacant:

Un post de preot în parochia de clasa a III-a din Cetea și Valcea-mare, protopresbiteratul Pesteșului (diocesa Aradului). Emolumentele sînt în Cetea: birul preotesc dela 60 numeri de case câte o măsură cucuruz sfărmit, măsura la 1 fl. 20 cr. = 72 fl.; dela 100 numeri de case o țic de lucru cu pămînt la 20 cr. = 20 fl.; un intravilan de 1 juger de pămînt cu pomi 30 fl.; pămîntul parochial extravilan 70 fl.; drept de pășune și lemnaș liber 23 fl.; strolele usuate dela 111 case 70 fl. Suma 286 fl.

În Valea-mare: birul preotesc dela 55 numeri de case, o miera cucuruz sfărmit 33 fl.; bani de fîn 38 fl.; grădina parochială de 2 jugere și lucrată de comuna 60 fl.; 3 jugere de fîn 20 fl.; cimiterul 5 fl.; strolele usuate dela 100 numeri 70 fl.; din fundațiunea „Venteriană“ 6 fl. Suma 232 fl. Ambele laolaltă dau suma de 518 fl. v. a.

A se adresa oficiului protopresbiterat gr.-or. în Pesteș.

Călendarul țigilei.

31 August (12 Septemvrie 1891)

Iulian: Brăul Prec. Mariei. Gregorian: Macedoniu. Soarelle: răsare 5,36, apune 6,15

Buletin meteorologic.

Sibiu, 11 Septemvrie n. 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului, Observații.

Din țeară 9 Septemvrie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosfer. în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și țigila.

Sosiți în Sibiu.

La 11 Septemvrie n.

Hotel „Neurivier“. Goldenberg din Rîmnic. Cotele Teleki din Cluj. Negruțiu din Gherla. Kraus din Arad. Kolozsvári din Cluj. Nemann, cu familia, din Mediaș. C. Schafter din Bruck, Fogarasi, Weiss și Hell din Viena, comercianți. Hotel „Habermann“. Anton Schiller, cu soția, comerciant din Schmieberg. Don și Deleanu, neguțatori de caț din Rîmnic. Nicolae Ruschireanu, cu soția, comerciant din București. Carol Käs, drumar din Sebeșul-săseș.

Economic.

Furnisare. Direcțiunea fabricii de mașini a căilor ferate de stat ungare și a fabricii reg. ung. de fer și oțel din Diosgyör a exmis o publicațiune privitor la asigurarea trebuinței sale de trunchi de stejar, de pistoane de stejar și fag, precum și de cherestea de stejar, în cale de ofert public. Termiul pentru înaintarea ofertelor e 27 Septemvrie a. c.

—*—

O nouă reprezentanță comercială a căilor ferate de stat ungare. În urma unei dispozițiuni a ministerului reg. ung. de comerț, direcțiunea căilor ferate de stat ungare a înființat în Salonic o reprezentanță comercială, a cărei conducere s'a concredut dlui Iosif Déchy. Misiunea acestei reprezentanțe e promovarea intereselor ungare de comunicațiune și comerciale în Salonic, precum și în întreaga Turcia etc., de aceea ea dă gratis informațiunile necesare despre afaceri comerciale, tarifar, de furnisare și vamale. Titlul reprezentanței e: „Reprezentanța comercială a căilor ferate reg. ung. în Salonic“. Afară de aceasta căile ferate de stat ungare mai au două reprezentanțe, una în Belgrad și alta în Constantinopol.

—*—

Privitor la comerțul cu Bulgaria. Ministerul de comerț reg. ung. a adresat camerelor comerciale și industriale un exmis asupra unor stări de lucruri ce ar împedeca exportul ungar în Bulgaria. Din acel exmis împărțim următoarele: După-ce agentul reprezentanței din Sofia a museului comercial budapestan a întreprins prin orașele bulgare Filipopol, Burgas, Iamboli și Tatar-Bazargic o călătorie în scopul de a studia raporturile comerciale de acolo, amintese în raportul seu despre acea călătorie și de acele pedeci, pe care le împinșă vîndarea mărfurilor unguresci în acele țigile. Așa spre ex. împregiurarea, că firmele unguresci de export nu compun listele de prețuri în limba bulgară sau franceză, formează o însemnată greutate la încheierea de legături comerciale. O mare greutate formează și lipsa totală de mostre de mărfuri. Comande mai însemnate în Bulgaria se fac pe baza mostrelor de mărfuri. Cumpărătorii de acolo sînt deja așa de tare obișnuiți cu procederea agenților firmelor străine, că de ex. firmele germane oferă spre cumpărare căi ferate de mine și strade, mobile de lemn și de fer, ear' firmele engleze mașini agricole, întocmiri de mori și de fabrice prin întrebuințarea de modele în miniatură. Ar fi deci și pentru firmele ung. recomandabil a orienta cumpărătorii asupra calității mărfurilor oferite prin arătarea de modele. Nu mai puțin păgubitor e, că firmele unguresci de export nu spun prețurile în franci. Publicul cumpărător adevă nu e aplicat a se expune fluctuațiunilor valutei de aur și de aceea nu primesce bucuros alți bani decât franci. În fine o altă greutate mai e și aceea, că firmele ungare de export socotesc prețul rle ab Budapesta și nu ab Sofia sau Tatabrod, ear' publicul cumpărător nu e orientat asupra taxelor de transport ce au se plăti până la graniță. În privința singuraticelor articole se poate aminti, că Filipopol poartă un comerț însemnat cu fer, mărfuri coloniale, mărfuri de colia, de sticlă, de manufactură etc. În țigile din Filipopol articolele europene, fără deosebire considerarea la calitate și formă, află cumpărătorii. Dintre articolele noastre mai căutate sînt: mașini agricole, mărfuri de fer, cuptoare, spirt, sticlă, ieftină de fereastră și mărfuri de sticlă, flori artificiale, lampe, vestminte de bărbați, de dame și copii, articole de curelărie, arme, care, mobile de fer și de lemn, pălării de bărbați și de dame, mărfuri optice etc. Burgas e important ca piață de export pentru cereale și pei. Acest oraș dela deschiderea căii ferate Timova—Semeni încoace e foarte cercetat de agenți ai fabricilor europene. Comerțul orașului Iamboli se mărginește mai mult la mărfuri de fer, metal, de sticlă și mărune. Comerțul cu mobile de lemn ar avè prospecte favorabile, dacă s'ar afla acolo un deposit de mobile stabil. În Tatar-Bazargic transacțiunile sînt mici.

—*—

Recolta în Italia. Cetim în „Pester Lloyd“: După împărțirile publicate de ministerul italian al agriculturii, temerile ce s'au ivit, că în Italia se va simți probabil anul acesta o lipsă de cereale mai mare, sînt neîntemeiate; după acele trebuința totală a țerii ar fi 52 hectolitre. Resultatul cunoscut deja din 49 districte atinge cifra de 45 milioane hectolitri, pe când produsul celorlalte 20 districte încă nu e cunoscut. Recolta multumitoare a anului trecut a dat în total 48 milioane, așa că acum de o lipsă amenințătoare nu poate fi absolut vorba.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 9 Sept. n. 1891

Table with multiple columns: Săminte, Cărbuni, Mărfuri, etc. with sub-columns for quality and price.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 11 Septemvrie n. 1891.

Table with 3 columns: Mărfuri, Curs, Vânz.

Bursa de Budapesta.

Din 9 Septemvrie n. 1891.

Table with 3 columns: Mărfuri, Curs, Vânz.

Bursa de Viena.

Din 9 Septemvrie n. 1891.

Table with 3 columns: Mărfuri, Curs, Vânz.

Bursa de București.

Table with 3 columns: Mărfuri, Curs, Vânz.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

[1123] 2-3 **Concurs.**

Pentru anul școlastic 1891/2 și următorii e de a se conferi unui student din fundațiunea bisericii patronate din suburbiul Iosefin de aici, înființată de domnul Z. C. Pop, un stipendiu anual de 50 fl.

Concurenții au să-și prezenteze suplicile lor la subscrișa reprezentanță până la 3/15 Octomvrie a. c. instruite cu:

a) Atestat dela oficiul parochial, că sînt Români gr.-or.

b) Testimoniul școlastic din semestrul trecut.

c) Atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și starea materială.

Sibiu, 28 August 1891 st. v.

Reprezentanța bisericii patronate din suburbiul Iosefin din Sibiu

Miron Romanul, arhiepiscop.

Banca generală de asigurare mutuală „Transilvania“ în Sibiu caută

un acuisitor

pentru asigurări pe viață

prelungă condițiuni favorabile. Doritorii de a ocupa postul acesta binevoescă a se adresa la Direcțiunea institutului prezentându-se după puțință în persoană.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vîndare

Prăsirea pomilor

de D. COMȘA, membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“. Prețu! unui exemplar 12 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiu.

Au eșit de sub tipar:

Arghir și Elena.

Istoria preafrumosului fider de craiu și a preafrumoase fete măiestre cu pîrl de aur.

Adecă:

închuire, sub care se înțelege luarea Ardealului prin Traian cesarul Romei.

Prețul 20 cr. = 50 bani.

A apărut și se află de vîndare la Institutul Tipografic în Sibiu

SAVITRI.

Povestire indică din Mahabarata.

Traducere de G. B. Duică.

Cu o prefață de Ioan Slavici.

Prețul unui exemplar: 25 cr. = 50 bani.

(Cu trimitere pe postă 5 cr. porto).

Tocmai a apărut:

Clara Milică

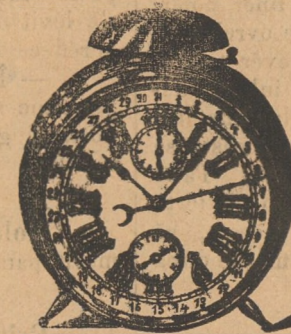
Novelă de I. Turghenev.

Traducere din limba rusă de Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiu.

[1063] 19-50

Prețul fl. 2.95

Cu Călințar fl. 3.75

Ciasornic cu mecanism pentru deșteptat, anker, noaptea luminător, înalt de 18 centimetri, căsulia de metal nicelat.

EMIL MAYER,

fabrica de ciasornice,

Wien, I., Bauernmarkt 12.

Ciasornice cu Cuc, căsulia frumos sculptată, minutar de os, cu mecanism, care bate ceasurile fl. 8. Ciasornice Schwarzwälder cu o față de porcelan de 7 policari, bate oare întregi și jumătăți de oare fl. 3. Ciasornice cu mecanism de deșteptat, automate jux, prima fl. 4. Ciasornice cu pendulă 1 metru în lungime, umblă 8 zile, cu un scrin bogat în sculptură fl. 9, cu sonerie fl. 11, cu sonerie și 2 ponduri fl. 15, cu 3 ponduri, sonerie și mecanism cu repetiție fl. 25, cu mecanism de a umbla o lună de zile și cu călințar fl. 25. Ciasornice de argint anker pentru domni avînd toate 3 capacurile de argint fl. 10, cu o căsulia tare prima fl. 12, aceeași specie cu călințar fl. 16. Ciasornice de argint tula anker remontoir pentru domni ornate cu aur fl. 17, bregett spiral fl. 21. Ciasornice de aur anker remontoir pentru domni cu două capacuri de aur și mîner oval fl. 40, capac dublu fl. 50, poleiat luciu, sau bogat în gravuri, toate 3 capacurile de aur fl. 60. Ciasornice simple de metal pentru domni fl. 4, prima fl. 5, cu capac dublu fl. 6, ciasornice cu cuc și prepeliță, sonerie și mecanism cu repetiție fl. 18.

Emil Mayer

dela 1 Noemvrie 1889 I., Bauernmarkt 12.

Lista cu prețurile fabricii pentru tot soiul de ciasornice de părete și de buzunar gratis.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vîndare la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Romanilor

1846 — 1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iulie 1891.

Table with multiple columns for train routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.) and fare rates for various stations and train types.